

ברכה על ישיבת סוכה

מתי חייב לחזור ולברך

כתב הרמב"ם (אופר וסוכה ולולב ו, יב) כל זמן שיכנס לישב בסוכה כל שבעה, מברך קודם שישב אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה. וכתב המגיד משנה שם שדעת הגאונים שאפילו נכנס בה מאה פעמים ביום חייב לברך, וכן דעת רבינו. עוד כתב דדוקא כשיצא יציאה גמורה לעשות עניניו ושלא לחזור לאלתר, אבל אם לא יצא אלא לדבר עם חבירו או להביא דבר לסוכה לצורך שעתו, לא הוא יציאה לחייבו בברכה כשיחזור.

ועיין ברבינו מנוח (שם) שאע"פ שמודה למה שכתב המ"מ שאם יצא לצורך אכילתו בסוכה כגון להביא אוכל, או אם קורא ושונה בסוכה ויצא להביא ספרים או פירושים שא"צ לחזור ולברך, אבל אם יצא לדבר עם חבירו ס"ל לרבינו מנוח שחזור ומברך.

וריסב"א בסוכה (מה, ב) הביא בשם בעלי התוס', שחייב לברך על כל דבר שעושה בסוכה אפילו אם לא יצא משם כלל. והטעם כיון דיש חיובים שונים, אכילה ושינה ושינון וכיוצא בהן, הוי כהנחה דתפלין שחייב לברך כל פעם שמניחו.

דעת ר"ת שמברך רק על האכילה

אכן דעת ר"ת דאינו מברך אלא על האכילה, הואיל והיא העיקר, וז"ל הרא"ש (ברכות א, יג): שאל ר"י את ר"ת אם צריך לברך על השינה בסוכה, דיותר חמירה שינה מאכילה דיותר לאכול אכילת עראי חוץ לסוכה, ושינת עראי אסורה חוץ לסוכה (כמבואר בסוכה כו, א). והיה ר"י רוצה לומר דהא דאין מברכין על השינה, היינו משום דשמא לא יוכל לישן כשנרדם בשינה אינו יכול לברך. אבל רבינו תם השיב לו שכל מצות סוכה שחייב אדם מסעודה לסעודה כגון שינה וטיוול ושינון, ברכת לישב בסוכה שבירך על הסעודה פוטרותו מלברך עליהן.

ובשו"ע (או"ח סי' תרלט, ח) נפסק כר"ת, וז"ל נהגו שאין מברכים על הסוכה אלא בשעת אכילה, וכתב הרמ"א והכי נהוג.

ברכה על סעודה אחרת היכא שלא יצא מהסוכה

והנה יש עוד נ"מ בין הרמב"ם לר"ת, היכא שיושב כל היום בסוכה בלי לצאת, האם חייב לברך על כל סעודה וסעודה. דלפי הרי"ף והרמב"ם, בוודאי שאינו מברך שהרי אין כאן הפסק, אבל לפי ר"ת יש לדון דאולי חייב לברך על כל סעודה וסעודה. ונחלקו בזה האחרונים, דעת הב"ח (סימן תרמג) והט"ז (תרלט, כ) שחייב לברך על כל סעודה וסעודה.

אבל הם חלוקים בטעם הדבר, הט"ז כותב שברכת המזון הוי סילוק של ברכת לישב בסוכה, כמו שהוי סילוק של ברכת המוציא, שאם בירך ברכת המזון ורוצה לאכול עוד חייב לחזור ולברך.

ועל טעמו של הט"ז יש להעיר, שהרי שיטתו שם (כפי שנביא בסמוך) היא שמי שמתענה תענית חלום בסוכות, אפילו לפי ר"ת צריך לברך כל פעם שנכנס לסוכה. א"כ מוכח שהבין בדעת ר"ת שהברכה על האכילה פוטר את שאר הדברים, ולא שעיקר התקנה לפי ר"ת היתה לברך רק על האכילה שהיא העיקר (ועי' בזה להלן), ולכן באופן שמתענה ואינו אוכל חייב לברך גם לפי ר"ת. ואם נאמר שברכת המזון הוי גמר וסילוק של ברכת לישב בסוכה, א"כ יעלה שכל מה שיעשה בסוכה במשך היום הוא עושה בלי ברכה, וצ"ע.

הגבלת ברכה

והב"ח ביאר, דכל אדם דעתו מן הסתם שלא תהא ברכת לישב בסוכה פוטרותו אלא עד שעה שיהא חוזר וסועד, ואז יחזור ויברך. ועי' במ"א (תרלט, יז) שתמה עליו דאטו מי שיש לו ציצית בבגדו, ויכוין שלא

יפטרנו בברכתו אלא עד חצות, וכי יחזור ויברך בחצות, הא ודאי ליתא. ועי"ש שלכן פוסק כהלבוש ושל"ה שסוברים שאין צריך לחזור ולברך, ודי במה שבירך בפעם הראשון.

ומעין סברא זו של הב"ח כבר מצאנו בט"ז (או"ח תעד, א) לגבי מנהגינו לברך על כל כוס וכוס של הד' כוסות, שכיון דחכמים תקנו ד' כוסות, הוי כמתנה בפירוש בשעת ברכה שאין בדעתו לשתות מחמת ברכה זו אלא כוס זה, וכיון שצריך לכוס אחר חייב לברך עליו.

וכן עיין בתבואות שור (יט, יז) שמביא דברי פרי חדש, שיכוונו השוחטים שלא לצאת בברכה על השחיטה כי אם כל זמן שלא שלא ישיחו שיחת חולין, כדי לצאת מספק ברכה לבטלה, משום שיש ספק אם שח בין שחיטה לשחיטה האם חייב לחזור ולברך. ותמה עליו התבואות שור, שאינו יכול להגביל ברכתו שיחול רק על כמה בהמות, הואיל ודעתו לשחוט עוד כמה בהמות. (ועי' בספר הליכות שלמה מועדים פסח פרק ט הערה לב שרצה לחלק בין ברכת המצוות לברכת הנהנין, ואכמ"ל).

ישיבה בסוכה כשאינו בסמוך לאכילה

כתב החיי אדם (קמז, יד) והביאו המשנ"ב (תרלט, כח), דאפילו לדעת ר"ת שמברכים על האכילה, מ"מ אם יצא יציאה גמורה לאחר אכילה וחוזר ונכנס ולא יאכל עד הערב, וקודם האכילה יצטרך עוד הפעם לצאת לביהכ"נ, דבזה לכו"ע צריך לברך. מבואר מדבריו שהבין בדעת ר"ת, שהטעם שאינו מברך על שאר דברים, הוא משום שהברכה על עיקר המצוה פוטר הטפל, ולכן היכא שיושב בסוכה באופן שאין הישיבה טפל לאכילה וכציוור הנ"ל שיושב בסוכה לאחר שהפסיק מהאכילה ושוב בישיבה זו לא יאכל עוד, שפיר חייב לברך על הישיבה עצמה.

אבל לכאורה דבריו תמוהים, שהם נסתרים מדברי הרא"ש למס' ברכות (שם) בהביאו דברי ר"ת הנ"ל, וז"ל "אבל רבינו תם השיב לו שכל מצות סוכה שחייב אדם מסעודה לסעודה כגון שינה וטיול ושינון, ברכת לי שבסוכה שבירך על הסעודה פוטרם מלברך עליהן, ולדבריו אפילו הסיח דעתו מלישן כגון שיצא למלאכתו ושוב נמלך אין צריך לברך". הרי לן להדיא בציוור שהוא דומה ממש לציוור של הח"א, שיצא למלאכתו ואין אכילה עם השינה שאח"כ, דכתב הרא"ש שלפי ר"ת אינו מברך, כיון שאינו מברך אלא על האכילה.

ובאמת שיש לדון בעיקר דינו של ר"ת שמברכין על האכילה, אם הגדר הוא שכל עיקר תקנת ברכה רק על האכילה שהיא עיקר השימוש בסוכה, ועל שאר דברים אין חיוב ברכה כלל, או דילמא שהכל טפל להאכילה אפילו היכא שהפסיק באמצע, והברכה על האכילה פוטרם שאר דברים.

ועי' בערוך השולחן (תרלט, כח) שבתחילה רצה לומר שאפילו לשיטת ר"ת אין זה אלא בסוכת עצמו, אבל הנכנס לישב בסוכתו של חבירו שלא יאכל שם, וברכה של סוכה שלו אינה פוטרם סוכה אחרת, אבל כתב שאין המנהג כן. וביאר הטעם, שאנחנו תופסים דעיקר המצוה היא האכילה, ואין מברכין אלא על עיקר המצוה. משמע שסובר בדעת ר"ת שלא תיקנו ברכה כלל על שאר הדברים חוץ מאכילה.

אכן מדברי הרא"ש שם יש להוכיח דאכילה פוטרם שאר דברים, דהרא"ש דן שם לגבי מי שבירך ברכת התורה והפסיק בדברים אחרים האם חייב לחזור ולברך, והוכיח מדברי ר"ת הנ"ל שאינו חייב לחזור ולברך, וז"ל כל שכן מי שדעתו טרוד על לימודו, אם יצא למלאכתו ולעסקיו לא הוי הפסק, עכ"ל. ואם נאמר שיסוד דברי ר"ת הם שלא תיקנו ברכה מלכתחילה אלא על אכילה, איך אפשר להוכיח מכאן לגבי ברכת התורה. אלא ע"כ שסובר הרא"ש שלפי ר"ת הברכה על האכילה פוטר שאר הדברים, וזה מוכיח הרא"ש דכמו שמצינו בסוכה שאע"פ שהפסיק בין האכילה לשאר דברים לא הוי הפסק, א"כ ה"ה לגבי ברכת התורה.

וכן משמע לשון ר"ת שהובא ברא"ש שם, וז"ל: ברכת לי שבסוכה שבירך על הסעודה פוטרם מלברך עליהן, משמע משום שפוטר, ולא משום שלא תיקנו ע"ז ברכה.

המתענה בסוכות

והנה בין שני גדרים אלו שכתבנו בדעת ר"ת, יהיה נפקא מינה במי שמתענה בסוכות, ואינו מברך על האכילה, האם חייב לברך על כל כניסה וכניסה. דאם נאמר שזה שאינו מברך על שאר דברים הוא משום שנפטר ע"י ברכתו על האכילה, אז כאן שאינו מברך על האכילה צריך לברך כל פעם שנכנס, אבל אם נאמר שלא חייבו את שאר הדברים בברכה, אז כאן יהיה פטור.

וע"י במשנ"ב (ס"ק מח) שמביא בשם הט"ז (הנ"ל תרל"ט, כ), שהמתענה בסוכות או שאין דעתו לאכול פת באותו יום, אז לכו"ע כל אימת שיצא יציאה גמורה חייב לברך, דדוקא כשאוכל פת ס"ל להנהו פוסקים שמברך על עיקר חיוב הסוכה ופותר כל הדברים הטפלים, אבל כשאינו אוכל לא שייך זה. וא"כ מבואר מדברי הט"ז שנקט בדעת ר"ת שהברכה על אכילה פוטרת שאר דברים.

ובמאמר מרדכי חולק על הט"ז לגבי מי שמתענה, וסובר שאפ"ה אינו מברך על שאר דברים, ויתכן שסובר כהצד שביארנו שלא תיקנו כלל לברך אלא על האכילה.

ההולך לסוכת חבירו

עוד כתב החיי אדם (קמז, טו) שההולך לסוכת חבירו, צריך לברך שם בין יאכל שם או לא. וע"י בשער הציון (תרל"ט, צג) שטעמו הוא, שרק בביתו שהדרך הוא לקבוע שם סעודה, אינו מברך אלא על האכילה, אבל בבית חבירו שאין הדרך לקבוע שם סעודה, לכו"ע כל הנכנס שם חייב.

אבל לענ"ד אין זה כוונת הח"א, שהרי מיד אחר שכתב את הדין שהבאנו בשמו לעיל כשיצא יציאה גמורה לאחר אכילה וקודם האכילה יצטרך עוד הפעם לצאת לבית הכנסת דצריך לברך, כתב וכן ההולך לסוכת חבירו וכו', משמע שמאותו הטעם שחייב לברך כשנמצא בסוכה באופן שאין כאן אכילה לפניו או לאחריה, חייב לברך כשמבקר אצל חבירו, והיינו שגם בהולך לסוכת חבירו כיון שאין שם אכילה שיכול לסמוך על ברכתו, חייב לברך.

והנה גם כשהביא המשנ"ב (שם, כח) הדין של סוכת חבירו, כתב דרק באופן שרוצה לאכול בסוכה זו דבר שאסור לאכול חוץ לסוכה, שצריך לברך שם לישב בסוכה, ודלא כהחיי אדם, ולפי סברת הח"א לכאורה חייב לברך על עצם הישיבה, כיון שאין אכילה שפותרתו. אלא שהמ"ב לשיטתו בזה, שהבין שסברת הח"א הוא שבסוכת חבירו הואיל ואין הדרך לקבוע שם סעודה חייב על הכל, ובזה הוא חולק עליו כמבואר בדבריו שם, ולכן גם כל הנידון (שמביא המ"ב שם) בהלך לסוכת חבירו אינו אלא האם ההליכה הוי הפסק או לא, אבל לא משום שאין כאן ברכה על אכילה שפותר אותו מלברך על שאר דברים, וממילא רק אם אוכל שם דברים שחייב לברך עליהם יש ה"א שיברך. ואפילו בזה פסק שאין לברך משום דספק ברכות להקל.

והנה ביארנו לעיל בדעת הרא"ש שאין הגדר לפי ר"ת שלא חייבו ברכה אלא על האכילה, אלא שהברכה על האכילה פותר שאר הדברים, ולפי"ז לכאורה מי שהלך לסוכת חבירו אפילו לעשות דברים אחרים חייב לברך, שהרי אין כאן ברכה על האכילה שיכול לפטור אותו.

אבל ע"י בשער הציון (שם, צד) בשם הבית מאיר שלגבי מצות סוכה אין חילוק בין סוכתו לסוכת חבירו, שאין הסוכה מחייב את האכילה בו, אלא הוא חייב לאכול בסוכה, ולכן כמו שברכה על האכילה פותר כל מה שיעשה אח"כ בסוכה שלו, ה"נ כשהולך לסוכת חבירו עדיין נפטר בברכתו על האכילה. ואע"פ שמפסיק בהליכה, אין זה הפסק, ואינו דומה להא דפסקינן לעיל (שו"ע או"ח ח, יג) לגבי מצות ציצית שאם בירך על טלית קטן הלך לביהכ"נ, צריך לברך על הטלית גדול, אלמא שההליכה הוי הפסק, דשאני התם שכל טלית הוי מצוה בפני עצמה, ולכן ההליכה הוי הפסק, אבל כאן זה אותה המצוה.

האם יציאה נחשב הפסק

אמנם גם לפי דברי הבית מאיר לכאורה יעלה, דדווקא אם הוא עומד באמצע הסעודה אינו צריך לחזור

ולברך, אבל כשגמר סעודתו והלך לסוכת חבירו שפיר חייב לברך אם רוצה לאכול שם. דהנה מבואר בשער הציון (תרלט, פו) לגבי מסעודה לסעודה דשאני היכא שלא יצא מסוכתו ליצא, דאם לא יצא הסכימו רוב אחרונים דאין צריך לברך, אפילו בשביל סעודה אחרת, אבל אם יצא בינתים, אפילו היה על דעת לחזור מיד, יש בזה דעות בין האחרונים אם חייב לברך, דדעת הזרך החיים והגר"ז שאין לו לברך, אבל דעת הגר"י עמדין והבכורי יעקב שאם יצא ומתחיל אכילה אחרת בסוכה צריך לברך. ומסיק השעה"צ דספק ברכות להקל, **אם לא שיש עוד לצרף לזה צדדים אחרים.**

ועי"ש בשער הציון (שם, צא) דדן היכא שיצא לבית הכנסת להתפלל מנחה או מעריב, באופן שהיה בודאי דעתו לחזור תכף לסוכתו, דמכל מקום לפי המ"א כשישוב לגמור סעודתו צריך לחזור ולברך לישב בסוכה, והטעם משום דהליכה הוא הפסק. ולכן כתב השעה"צ דלפי מה שמבואר דדעת כמה אחרונים דהליכה לא הוי הפסק, לכאורה יצטרך לחזור ולברך. ובסוף נוטה לומר דהוי חזא אכילה, וכן מוכיח מהבית מאיר, דהיכי דנכנס באמצע סעודתו להתפלל מנחה או מעריב, כל שלא הסיח דעתו מלאכול אין צריך לברך שנית כשישוב. אך כתב, שאם ההליכה לבית הכנסת לא היתה באמצע סעודתו אלא בין אכילה לאכילה, אף דגם בזה יש להסתפק דאולי ההליכה לא הוי הפסק, מכל מקום יש לצרף לזה דעת הט"ז הנ"ל (שחייב לברך על כל סעודה וסעודה אפילו לא יצא כלל), ובפרט דעת הר"י עמדין והבכורי יעקב, דסבירא להו דלאכילה שניה הוא ענין אחר וצריך לברך שנית.

ולפי"ז בנידון דידן שיצא לסוכת חבירו אחרי שגמר לאכול וברך, ורוצה לאכול שם, שיש לצרף שיטת המ"א שהליכה הוי הפסק, (אע"פ שהמ"ב חולק עליו) לשיטת הבכורי יעקב והיעב"ץ דהדין הוא שמסעודה לסעודה אפילו יציאה על דעת לחזור מיד הוי הפסק, וגם שיטת הט"ז, ושפיר צריך לברך.

ולפי"ז צ"ע פסק ששמעתי בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל לרב אחד שביקר אצל חמיו בגוש דן (תל-אביב) ואח"כ נסע לירושלים לבקר אצל הגרי"ש אלישיב והגישו לפניו לאכול, ושאל אותו אם חייב לברך. ואמר לו, שלפי הבית מאיר אינו חוזר ומברך. וקשה שהרי לא היה באמצע סעודתו, וא"כ עתה שבא לאכול שנית למה לא יברך שנית, הרי לפי השעה"צ אם הלך להתפלל מנחה בין סעודה לסעודה, כשחוזר צריך לחזור ולברך, והליכה מגוש דן לירושלים לא גרע מתפילת מנחה.

עוד סיפר הרב, שאח"כ הלכו לסוכת הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, ופסק לו שחייב הוא לברך משום שהשתייה הארוכה בדרך של שעה מגוש דן לירושלים לכו"ע הוי הפסק, וגם דבריו צ"ע, דלפי מה שעלה בידינו אפילו הליכה מועטת מחייבת ברכה, שהיכא שיש עוד צירוף דהוי מסעודה לסעודה חיישינן לדברי המ"א שהליכה הוי הפסק.

שנוי מקום והפסק לגבי ברכת המצוות

בעיקר סברא זו דהשער הציון (שם, צד) שהליכה הוי הפסק רק בב' מצוות חלוקות, הנה מצאנו כן כבר בדברי המגן אברהם. דהנה בעיקר הדין שהביא השעה"צ בהולך לביהכ"נ אחרי שלבש טלית קטן, עי' במ"א (או"ח, יז) שהטעם שחייב שוב לברך על הטלית גדול הוא משום שנוי מקום ולא משום שההליכה הוי הפסק, ולכן כתב שאם יצא לחוץ וחזר מיד ג"כ חייב לברך, ולאידך גיסא אם שני הטליתות נמצאות באותו הבית א"צ לחזור ולברך.

ובביאור הגר"א (שם אות כה) השיג על המ"א במה שכתב שאפילו יצא לחוץ ודעתו לחזור מיד צריך לחזור ולברך, מהא דנפסק לקמן (ריז, א) דהנכנס לחנותו של בושם שיש בו מיני בשמים, מברך בורא מיני בשמים, ישב שם כל היום, אינו מברך אלא אחת, נכנס ויוצא נכנס ויוצא, מברך על כל פעם. **ודוקא שלא היה דעתו לחזור, אבל היה דעתו לחזור לא יברך.** וא"כ למה לגבי טלית לא מועיל דעת.

אבל עי' במ"א (שם בסימן ריז, ג) שבאמת הקשה על דין זה מהא דסימן קע"ח, דכ"ע מודו דבדברים שאין טעונים ברכה אחרונה אם שינה מקומו צריך לברך, אפילו היה דעתו לחזור, ותי' המ"א דשאני הכא דלבסוף הוא מריח אותן בשמים שהריח מקודם, ולכן אין צריך לברך, דדמי ליצא מסוכתו על דעת לחזור (וכמו שכתב המג"א תרלט, יז), משא"כ באכילה דאוכל דבר אחר, ולכן צריך לברך. ולפי"ז כתב שאם כשחזר מריח בבשמים

אחרים צריך לברך. וכתב הנשמת אדם (כלל יב) שלפי"ז הוסר תלונת הגר"א על המ"א, שהמ"א לשיטתו מחלק בין חוזר לאותו דבר, דאז מועיל דעת, לחזור לדבר אחר שאז לא מועיל דעת. וביצא לביהכ"נ מיירי שלובש טלית אחר, וכל טלית וטלית הוי מצוה אחרת.

[ויש להעיר לפי"ז מההיא דנפסק בשו"ע (או"ח מז, י) שאם הפסיק מללמוד ונתעסק בעסקיו, כיון שדעתו לחזור ללמוד, לא הוי הפסק, ושם הרי אין זה אותו חפץ של מצוה, שכל תיבה ותיבה של תורה הוי מצוה בפני עצמה, ויש לחלק].

מי ששכח מלברך

כתב המ"א (סי' תרלט, יז) דאם שכח לברך לישב בסוכה עד שאכל, יברך אח"כ על מה שרוצה לאכול, ואפילו אם אכל כבר יכול לברך, שגם הישיבה מן המצוה. והנה המ"א בתחילת דבריו כתב בשם הגהת סמ"ק, שהמברכין ואין אוכלים שם רק יושבים שעה אחת טועים הם, כי בעינן תשבו כעין תדורו, וקרוב לומר דהוי ברכה לבטלה עכ"ל. וקשה הרי כבר אמר שאפשר לברך אחרי שכבר סיים לאכול שהישיבה ג"כ מצוה, א"כ למה בנכנס רק לשבת הוי ברכה לבטלה.

ואולי יש להוכיח מכאן למה שיש להסתפק בהא דמברכים על דברים שאין בהם משום המצוה עצמה, אלא שהם שיירי מצוה, כגון הנענועים של הלולב (וכמבואר בתוס' סוכה לט, א ד"ה עובר דחשיב עובר לעשייתן משום הנענועים), האם הגדר הוא שמשום שלא נגמר המצוה, ולכן יכול לברך על מה שכבר עשה, או דילמא שהברכה מברך רק על מה שהוא עושה עכשיו.

ואם נאמר כהצד הראשון שהברכה חלה למפרע גם על מה שכבר עשה, אולי יש להבין דברי המ"א, שאע"פ שא"ל לברך על הישיבה לבד, אבל סוף סוף כיון שיש בישיבה קיום מצוה, א"כ אע"פ שגמר לאכול אם עדיין עוסק במצות סוכה, יכול לברך על האכילה שכבר אכל.

אבל כבר העירו לי שאין זה כוונת המ"א, דיעו"ש שכתב וז"ל שגם הישיבה מן המצוה, משמע שהברכה על הישיבה, שהיא המצוה עצמה ולא רק שלא נגמר המצוה. ועוד שיעו"ש שמציין למ"ש סי' תרנ"א (ס"ק י"א) וסי' תל"ב (ס"א), ושם (תרנ"א) כתב שאם שכח לברך קודם לקיחה מברך עדיין, ומציין למ"ש סי' קס"ז ס"ה. היינו דעל מה שכתוב שם (בשו"ע) שאם שכח ואכל ולא בירך המוציא, אם נזכר בתוך הסעודה מברך, ואם לא נזכר עד שגמר סעודתו, אינו מברך, כתב המגן אברהם (שם ס"ק כ) שמברך על מה שרוצה לאכול. הרי לן להדיא שאין הכוונה שמברך על מה שעשה כבר אלא על מה שעתידי לעשות, דלגבי אכילה פשוט שאם כבר אכל א"א לתקנו, אלא שמברך על מה שאוכל עכשיו, א"כ מבואר שגם בישיבת סוכה מברך על הישיבה שעושה עכשיו. וצ"ל שאע"פ שאין לברך על ישיבה בפני עצמו, אבל ישיבה שהיא צמודה לאכילה שפיר מברכים עליו, שאז הישיבה עצמה נחשב כחלק של האכילה.

הנכנס לגבות חוב

עיין בשער הציון (שם, צג) שכתב שאפילו לפי החיי אדם שיש לו לברך בסוכת חבירו, היינו דווקא אם נכנס לשם ורוצה לישב שם, אבל אם נכנס רק לגבות חובו או כדומה שאר עסק, אז לכו"ע אינו מברך, משום דהוי כמתעסק בעלמא שרק בחלבים ועריות חייב שכן נהנה.

ואולי יש לומר בדרך אחר, שאע"פ שגם "ישיבת סוכה" היא מצוה בלי שיאכל, מ"מ הנכנס לסוכה לגבות חובו, אין זה מקרי "ישיבה" כלל, שהרי כבר כתבו הראשונים (רא"ש סוכה ד, ג, ריטב"א פסחים ז, ב ועוד) שלשון "לישב" בסוכה הוא מלשון עיכוב ולא מלשון ישיבה, ולכן חולקים על הר"מ (סוכה ו, יב) הסובר שחייב לברך לפני שיושב, משום דכל מצוות מברכים עליהם עובר לעשייתן, וא"כ י"ל שמי שנכנס לגבות אין כאן עיכוב כלל, ולכן אין לו לברך.